

Pro

Chapter 17

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

זְכָרִי-מִלָּא מְבוֹת בָּהּ וְשִׁלְיָה-חַרְבָּה פֶת טוֹב 1
karamu iliyojaa kuliko-nyumba humo na-utulivu kavu kipande-cha-mkate ni-bora
[H2077](#) [H4392](#) [H7962](#)

רִיב:
na-ugomvi
[H7379](#)

Afadhali kula ukoko mkavu ukiwa na amani na utulivu kuliko kukaa kwenye nyumba ya karamu kukiwa na magomvi.

יַחְלֵק אָחִים וּבְתוֹךְ מְבוֹשׁ בְּבֵן יִמְשַׁל מְשָׁכִיל עֶבְד־ 2
atagawana ndugu na-kati-ya wa-aibu juu-ya-mwana atatawala mwenye-busara mtumwa
[H0251](#) [H8432](#) [H0954](#) [H4910](#) [H5650](#)

יַחְלֵה:
urithi
[H5159](#)

Mtumishi mwenye hekima atatawala juu ya mwana aabishaye, naye atashirikiana katika urithi kama mmoja wa hao ndugu.

יַהוָה לְבוֹת וּבְחֹן לְזָהָב וְכוֹר לְכֶסֶף מְצַרְף 3
ni-Yahwe mioyo lakini-anayearibu kwa-dhahabu na-tanuru kwa-fedha chungu-la-kusafishia
[H3068](#) [H3826](#) [H0974](#) [H2091](#) [H3564](#) [H3701](#) [H4715](#)

Kalibu ni kwa ajili ya fedha na tanuru ni kwa ajili ya dhahabu, bali Bwana huujaribu moyo.

עַל-מִזִּין שְׂקָר אֹן שְׁפַת-עַל-מְקַשֵּׁב מֵרַע 4
kwa anazingatia mwongo udhalimu midomo-ya kwa anasikiliza mtenda-uovu
[H0238](#) [H8267](#) [H0205](#) [H8193](#) [H7181](#)

תְּהַרִיב לְשׁוֹן:
uharibifu ulimi-wa
[H1942](#) [H3956](#)

Mtu mwovu husikiliza midomo mibaya; mwongo husikiliza kwa makini ulimi wa madhara.

לְאִיד שְׂמַח עֲשָׂהוּ חַרְף לְרֵשׁ לְעֵג 5
kwa-msiba anayefurahi Muumba-wake anamtukana maskini anayedhihaki
[H0343](#) [H8056](#) [H7326](#) [H3932](#)

יִנְקָה: לָא
hataepuka-adhabu hataepuka-adhabu
[H5352](#) [H3808](#)

Yeye anaye mdhihaki maskini huonyesha dharau kwa Muumba wake; yeyote afurahiaye maafa hataepuka kuadhibiwa.

אֲבוֹתָם: בְּנִים וְתַפְאֵרַת בְּנִים בְּנֵי זָקְנִים עֲטָרַת 6
ni-baba-zao watoto na-utukufu-wa watoto ni-watoto-wa wazee taji-ya
[H0001](#) [H8597](#) [H2205](#) [H5850](#)

Wana wa wana ni taji la wazee, nao wazazi ni fahari ya watoto wao.

לְגַדִּיב	כִּי	אָף	יְתֵר	שֹׁפֵט	לְנַבֵּל	נְאֻנְהָ	לֹא-	7
mkuu	kwa	zaidi-sana	ubora	midomo-ya	kwa-mpumbavu	haistahili	haistahili	
H5081		H0637		H8193	H5036	H5000	H3808	
						שֹׁקֵר:	שֹׁפֵט	
						uongo	midomo-ya	
						H8267	H8193	

Midomo yenye uwezo wa ushawishi haimfai mpumbavu: je, ni mibaya kiasi gani zaidi midomo ya uongo kwa mtawala!

יִפְנֶה	אֲשֶׁר	כָּל-	אֶל-	בְּעֵינָיו	בְּעֵינָיו	הַשְּׁחָד	תָּן	אֶבֶן-	8
anagekea	anapogekea	mahali	kila	mwenye-nayo	machoni-mwa	rushwa	la-neema	jiwe	
H6437		H3605	H0413	H1167		H7810	H2580	H0068	
								יִשְׁכֵּיל:	
								anafanikiwa	

Kipawa ni kama kito cha thamani machoni pake yeye aliye nacho; kokote kigeukiapo, hufanikiwa.

מִפְרִיד	בְּדָבָר	וְשִׁנָּה	אֶהְבֶּה	מִבְּקֶשׁ	פֶּשַׁע	מִכְסֵה-	9
anatenganisha	jambo	lakini-anayerudia	upendo	anatafuta	kosa	anayefunika	
H6504	H1697		H0160	H1245	H6588	H3680	
						אֶלְוָה:	
						rafiki-wa-karibu	

Yeye anayesamehe kosa hudumisha upendo, bali yeyote arudiaye jambo hutenganisha marafiki wa karibu.

מִיָּמָה:	כְּסִיל	מִתְּכֹת	בְּמִבְּיָן	נִעְרָה	תַּחַת	10
mia	mpumbavu	kuliko-kupiga	kwa-mwenye-ufahamu	karipio	inapenya	
H3967	H3684	H5221	H0995	H1606	H5181	

Karipio humwingia sana mtu mwenye kutambua kuliko mapigo mia kwa mpumbavu.

בּוֹ:	יִשְׁלַח-	אֶכְזָרִי	וּמִלְאָד	רַע	יִבְקֶשׁ-	מְרִי	אֶדְ-	11
kwake	atumwa	mkatili	na-mjumbe	mwovu	anatafuta	uasi	tu	
	H7971	H0394	H4397		H1245	H4805	H0389	

Mtu mbaya hupenda kuasi tu; mjumbe asiye na huruma atatumwa dhidi yake.

בְּאוֹלָתוֹ:	כְּסִיל	וְאֵל-	בְּאִישׁ	שִׁבּוֹל	דָּב	פְּזוּשׁ	12
katika-upumbavu-wake	mpumbavu	na-si	mtu	aliyeporwa-watoto	dubu	kukutana-na	
H0200	H3684	H0408	H0376	H7909	H1677	H6298	

Ni afadhali ukutane na dubu aliyenyang'anywa watoto wake, kuliko mpumbavu katika upumbavu wake.

רָעָה	(תְּמוּשׁ)	[תְּמִישׁ]	לֹא-	טוֹבָה	תַּחַת	רָעָה	מִשְׁיֵב	13
ubaya	hautaondoka	ubaya	hautaondoka	wema	badala-ya	ubaya	anayerudisha	
H4185	H4185	H4185	H3808		H8478		H7725	

מִבֵּיתוֹ:
kutoka-nyumba-yake

Ikiwa mtu atalipa baya kwa jema, kamwe ubaya hautaondoka katika nyumba yake.

נְטוּשׁ:	הָרִיב	הִתְנַלַּע	וְלִפְנֵי	מְדוֹן	רֵאשִׁית	מַיִם	פּוֹטֵר	14
yache	mabishano	kuzuka	kwa-hiyo-kabla-ya	ugomvi	mwanzo-wa	maji	anayeachilia	
H5203	H7379	H1566	H6440	H4066	H7225	H4325	H6362	

Kuanzisha ugomvi ni kama kutoboa bwawa la maji; kwa hiyo acha jambo hilo kabla mabishano hayajaanza.

גַּם- wote H1571	יְהוָה Yahwe H3068	תּוֹעֵבָת ni-chukizo-kwa H8441	צָדִיק mwenye-haki H6662	וּמְרִשִׁיעַ na-anayemhukumu H7561	רָשָׁע mwovu H7563	מִצְדִּיק anayemhesabia-haki H6663	15
--	--	--	--	--	--	--	----

שְׁנֵיהֶם:
wawili
[H8147](#)

Yeye asemaye kuwa asiye na haki ana haki, naye asemaye kuwa mwenye haki hana haki: Bwana huwachukia sana wote wawili.

אֵין: hakuna H0369	וְלֹב- na-moyo	חֵכְמָה hekima H2451	לְקִנּוּת kununua H7069	כְּסִיל mpumbavu H3684	בֵּיד- mkononi-mwa H3027	מְתִיר bei H4242	הִיא hii H2088	לְמַה- kwa-nini H4100	16
--	-------------------	--	---	--	--	--	--------------------------------------	---	----

Fedha ina faida gani mikononi mwa mpumbavu, wakati yeye hana haja ya kupata hekima?

יִזְלָד: anazaliwa H3205	לְצָרָה kwa-shida	וְאָח na-ndugu H0251	רַפִּיקַע rafiki H7453	אֲהַב anapenda H0157	עַתָּה wote H6256	בְּכָל- wakati H3605	17
--	----------------------	--	--	--	---	--	----

Rafiki hupenda wakati wote naye ndugu amezaliwa kwa ajili ya wakati wa shida.

לְפָנַי mbele-ya H6440	עֲרַמִּינִי mdhamini H6161	עָרַב anakuwa-mdhamini H6148	כַּף mkono H3709	תּוֹקַע anapiga-mkono H8628	לֵב akili	חֲסֵר- asiye-na H2638	אָדָם mtu H0120	18
--	--	--	--	---	--------------	---	---------------------------------------	----

רֵעֵהוּ:
jirani-yake
[H7453](#)

Mtu mjinga hupana mkono ili kuweka rehani, naye huweka dhamana kwa jirani yake.

שָׁבַר: uharibifu H7667	מִבְּקָשׁ anatafuta H1245	פְּתָחוּ mlango-wake H6607	מִנְבִּיעַ anayeinua H1361	מִצָּה ugomvi H4683	אֲהַב anapenda H0157	פֶּשַׁע kosa H6588	אֲהַב anayependa H0157	19
---	---	--	--	---	--	--	--	----

Yeye apendaye ugomvi apenda dhambi; naye ainuaye sana lango lake hutafuta uharibifu.

יָפוּל ataanguka H5307	בְּלִשׁוֹנוֹ ulimi-wake H3956	וְנִהְפָּד na-anayepotosha H2015	טוֹב wema	יִמְצָא- hatapata H4672	לֹא hatapata H3808	לֵב moyo	עֲקוּשׁ- mpotovu-wa H6141	20
--	---	--	--------------	---	--	-------------	---	----

בְּרֵעָה:
katika-msiba

Mtu mwenye moyo mpotovu hawezi kufanikiwa; naye ambaye ulimi wake ni mdanganyifu huanguka kwenye taabu.

נִבְּל: mpumbavu H5036	אָבִי baba-wa H0001	אִשְׁמָח hatafurahi H8055	וְלֹא- na-hatafurahi H3808	לוֹ kwake	לְתוֹנָה huzuni H8424	כְּסִיל mpumbavu H3684	יֵלֵךְ anayezaa H3205	21
--	---	---	--	--------------	---	--	---	----

Kuwa na mwana mpumbavu huleta huzuni; hakuna furaha kwa baba wa mpumbavu.

נָרָם: mifupa H1634	תִּיבֶשׁ- inakausha H3001	נִכְאָה iliyovunjika	רוּחַ lakini-roho H7307	נְזִירָה nzuri H1456	יֵיטֵב ni-dawa H3190	שְׂמֵחַ wenye-furaha H8056	לֵב moyo	22
---	---	-------------------------	---	--	--	--	-------------	----

Moyo wenye furaha ni dawa nzuri, bali roho iliyopondeka hukausha mifupa.

מִשְׁפָּט:	אַרְחוֹת	לְהַטּוֹת	יָקַח	רָשַׁע	מִחִיק	רִשָּׁה	23
haki	njia-za	kupotosha	anapokea	mwovu	kutoka-kifuani	rushwa	
H4941	H0734	H5186	H3947	H7563	H2436	H7810	

Mtu mwovu hukubali rushwa kwa siri ili kupotosha njia ya haki.

בְּקִצָּה	כְּסִיל	וְעֵינֵי	חֵקְמָה	מִבֵּין	פְּנֵי	אֶת־	24
ni-miisho-ya	mpumbavu	lakini-macho-ya	ni-hekima	mwenye-ufahamu	uso-wa	mbele-ya	
	H3684		H2451	H0995	H6440	H0854	

אֲרֵץ:
dunia
[H0776](#)

Mtu wa ufahamu huitazama hekima, lakini macho ya mpumbavu huhangaika hadi kwenye miisho ya dunia.

לְיוֹלְדָתוֹ:	וְחֻמָּר	כְּסִיל	בֵּן	לְאָבִיו	כְּעֵס	25
kwa-aliyemzaa	na-huzuni	mpumbavu	ni-mwana	kwa-baba-yake	uchungu	
H3205	H4470	H3684		H0001		

Mwana mpumbavu huleta huzuni kwa baba yake na uchungu kwa yeye aliyemzaa.

יִשָּׁר:	עַל-	נְדִיבִים	לְהַקּוֹת	טוֹב	לֹא-	לְצַדִּיק	עֲנוּשׁ	גַּם	26
unyofu	kwa-sababu-ya	wakuu	kuwapiga	vizuri	si	mwenye-haki	kumwadhibu	pia	
H3476		H5081	H5221		H3808	H6662	H6064	H1571	

Si vizuri kumwadhibu mtu asiye na hatia, au kuwapiga sana maafisa kwa ajili ya uadilifu wao.

רוּחַ	(יָקַר-	[וְקַר-]	דַּעַת	יֹדֵעַ	אֲמָרָיו	חוּשָׁה	27
wa-roho	mwenye-utulivu	na-mwenye-utulivu	maarifa	ana	maneno-yake	anayezuia	
H7307	H3368	H7119	H1847	H3045	H0561	H2820	

תְּבוּנָה:
mwenye-ufahamu
[H8394](#)

אִישׁ
ni-mtu
[H0376](#)

Mtu mwenye maarifa hutumia maneno kwa kujizuia, naye mtu mwenye ufahamu ana moyo wa utulivu.

שְׂפָתָיו	אֵטֵם	יַחֲשֵׁב	חָכָם	מִחְרִישׁ	אֲנִיל	גַּם	28
midomo-yake	anayefunga	anahesabiwa	mwenye-hekima	anyamaye	mpumbavu	hata	
H8193	H0331	H2803	H2450		H0191	H1571	

נִבּוֹן:
ana-ufahamu
[H0995](#)

Hata mtu mpumbavu hudhaniwa kuwa na hekima kama akinyamaza, na mwenye ufahamu kama akiuzuia ulimi wake.